

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาคนควา
2. สร้างเครื่องมือในการวิจัย
3. กำหนดตัวอย่างประชากร
4. เก็บรวบรวมข้อมูล
5. วิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาคนควา

1.1 ผู้วิจัย ได้ศึกษาคนควาหาความรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะที่ดีของครูสังคัมศึกษาจากหนังสือ วารสาร งานวิจัย และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

1.2 ผู้วิจัย ได้สัมภาษณ์บุคคลในอาชีพต่าง ๆ จำนวน 30 คน ประกอบด้วย ข้าราชการ นักการศึกษา พระสงฆ์ นักธุรกิจ และประชาชน เพื่อสอบถามเกี่ยวกับลักษณะของครูที่ดีในทัศนะของบุคคลเหล่านี้ เพื่อนำไปเป็นพื้นฐานในการสร้างแบบสอบถามสำหรับการวิจัย

1.3 นำผลที่ได้จากข้อ 1.1 และ 1.2 มาประมวลเพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิ แสดงความคิดเห็นว่า เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยกับลักษณะต่าง ๆ ของครู แล้วให้ระบุดำดับของครูธรรมนิยมที่ครูสังคัมศึกษาพึงมี

2. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

2.1 ผู้วิจัย ได้สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับครูธรรมนิยมของครูสังคัมศึกษา และได้นำไปทดลองใช้กับผู้ที่เป็นนักการศึกษา และบุคคลทั่วไป จำนวนอย่างละ 10 คน

2.2 ผู้วิจัย ได้นำผลจากการทดลองใช้แบบสอบถามนี้มาปรับปรุงแก้ไขเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับตัวอย่างประชากรจริง

2.3 แบบสอบถามนี้มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แบบให้ลำดับความสำคัญ และคำถามปลายเปิด (Open - end) ให้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรี แบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของนักการศึกษาและบุคคลทั่วไปที่มีต่อคุณธรรมนิยามของครูสังคมศึกษา ซึ่งแยกเป็น 4 หมวด คือ

หมวดที่ 1 จริยธรรม คือ ความประพฤติปฏิบัติที่ต่าง ๆ

หมวดที่ 2 คุณธรรมของครู คือ ธรรมที่ครูพึงยึดถืออันเป็นการเอื้อประโยชน์ต่อหน้าที่ครู

หมวดที่ 3 ทศนคติที่ดีต่อการเป็นครู คือ ความรู้สึกในทางที่ดีและการยอมรับในความเป็นครู

หมวดที่ 4 นำใจครู คือ พลังที่ก่อให้เกิดการทำหน้าที่ครูได้อย่างเต็มภาคภูมิ

ส่วนที่ 3 การลำดับความสำคัญของคุณธรรมนิยามของครูสังคมศึกษา

ส่วนที่ 4 การแสดงความคิดเห็นอย่างเสรีเกี่ยวกับคุณธรรมนิยามของครูสังคมศึกษา

หลังจากนั้น ได้นำผลที่ได้จากข้อเท็จจริงมาหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยมัธยิมเลขคณิต ค่าของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของบุคคล 2 กลุ่มในแต่ละข้อด้วยค่าอัตราส่วนวิกฤต (Z - test) ที่ระดับความเชื่อมั่น .05 และประมวลคำตอบของคำถามปลายเปิด แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางและอภิปรายผลการวิจัยต่อไป

3 ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

3.1 นักการศึกษา ได้แก่ ผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการให้การศึกษแก่นักเรียน นิสิต นักศึกษา ทั้งในโรงเรียนรัฐบาล โรงเรียนราษฎร์ วิทยาลัยครู และมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ดังมีรายชื่อต่อไปนี้

โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี
 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 โรงเรียนอานวยทิพย์
 โรงเรียนราษฎร์ร่วมเจริญ
 วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
 วิทยาลัยครูจันทรเกษม
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างประชากรที่เป็นนักศึกษานี้ ได้จากการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีแบ่งเป็นพวกหรือชั้น (Stratified random sampling) มาแห่งละ 25 คน เป็นจำนวนทั้งสิ้น 200 คน

3.2 บุคคลทั่วไป ได้แก่ ผู้ที่มีอาชีพต่าง ๆ ดังนี้ คือ

ข้าราชการพลเรือน
 ข้าราชการทหาร
 พ่อค้า
 ลูกจ้างและอื่น ๆ

ตัวอย่างประชากรที่เป็นบุคคลทั่วไปนี้ ได้จากการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีแบ่งเป็นพวกหรือชั้น (Stratified random sampling) มากี่พละ 50 คน เป็นจำนวนทั้งสิ้น 200 คน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้ตัวอย่างประชากรทั้ง 2 ประเภทตอบ โดยดำเนินการ

การ ดังนี้

4.1 การสอบถามนักการศึกษา ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากสถานศึกษาต่าง ๆ ให้นักการศึกษาตอบแบบสอบถาม โดยผ่านทางคนยี่ และหัวหน้าสาย แลวันัดวันไปรษณีย์ด้วยตนเอง แบบสอบถามที่ส่งไปทั้งสิ้น 200 ชุด ได้แบบสอบถามสำหรับนักการศึกษาคืนจำนวน 180 ชุด คิดเป็นร้อยละ 90 เป็นชายร้อยละ 23.89 เป็นหญิงร้อยละ 76.11

4.2 การสอบถามบุคคลทั่วไป ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ และนำแบบสอบถามไปมอบให้ จำนวน 200 ชุด แลวันัดวันไปรษณีย์ด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามสำหรับบุคคลทั่วไปคืนจำนวน 160 ชุด คิดเป็นร้อยละ 80 เป็นชายร้อยละ 50.62 เป็นหญิงร้อยละ 49.38

5. วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล มีวิธีการดำเนินงานดังนี้

5.1 คำนวณหาค่าร้อยละของคำตอบ เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

5.2 คำนวณหาค่าเฉลี่ยมัธยิมเลขคณิต (Mean) ของคำตอบแบบมาตรา

ส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยกำหนดค่าคะแนน (Weight) ออกเป็นระดับตามวิธีการของลิเคอร์ท (Likert) คือ กำหนดคะแนน ดังนี้

จำเป็นมากที่สุด ให้คะแนนเป็น 5

จำเป็นมาก ให้คะแนนเป็น 4

จำเป็นปานกลาง ให้คะแนนเป็น 3

จำเป็นน้อย ให้คะแนนเป็น 2

จำเป็นน้อยที่สุด ให้คะแนนเป็น 1¹

¹John W. Best, Research in Education (New Delhi: Prentice Hall of India, 1963), pp. 174 - 175.

จากการกำหนดค่าคะแนนดังกล่าว ผู้วิจัย ได้นำมาหาค่าเฉลี่ยจากสูตร ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

$\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ยของมัธยฐานเลขคณิต

N = จำนวนคำตอบทั้งหมด

f = จำนวนความถี่

x = จำนวนของ Code คือ 5, 4, 3, 2, 1¹

เมื่อได้ค่าคะแนนแล้ว ผู้วิจัยได้นำคะแนนดังกล่าวมาคตินำหนักของคะแนน และกำหนดระดับค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น ดังนี้

4.56 - 5.00	คิดเป็นค่า	จำเป็นมากที่สุด
3.56 - 4.55	คิดเป็นค่า	จำเป็นมาก
2.56 - 3.55	คิดเป็นค่า	จำเป็นปานกลาง
1.56 - 2.55	คิดเป็นค่า	จำเป็นน้อย
1.00 - 1.55	คิดเป็นค่า	จำเป็นน้อยที่สุด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ ประคอง กรวรรณสุต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู (พิมพ์ครั้งที่ 4, พระนคร: ไทโยวิชันนาพานิช, 2515), หน้า 41.

5.3 หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคำตอบแต่ละข้อ โดยใช้สูตร

ดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left(\frac{\sum fx}{N}\right)^2}$$

S.D. = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

N = จำนวนคำตอบทั้งหมด

f = จำนวนความถี่

x = คะแนนของ Code คือ 5, 4, 3, 2, 1¹

5.4 หาค่าอัตราส่วนวิกฤต โดยใช้สูตร

$$z = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sigma(\bar{x}_1 - \bar{x}_2)}$$

z = คือ อัตราส่วนวิกฤต

$\bar{x}_1$ = คือ ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1

$\bar{x}_2$ = คือ ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2

$\sigma(\bar{x}_1 - \bar{x}_2)$ = คือ ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของตัวอย่าง
ประชากร²

¹ ประคอง กรรณสูต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู, หน้า 52.

² เรืองเคียวกัน, หน้า 89.